

glas dežele

Julij 2024, številka 6/XVIII
Cena izvoda je 6,60 €

Ko beseda ne velja, ne velja niti podpisani dogovor

Dočakali smo poletje po res dolgi in hladni pomladi v zadnjem delu, ker sprva je bila pretopla. Ampak največ škode je vseeno napravilo dolgo deževno obdobje. Vendar ne povsod in tako so na severovzhodu Slovenije že začeli žeti ječmen, temu bo sledila oljna ogrščica pa pšenica in potem sledi malo oddiha pred veliko žetvijo koruze. Kaj je vreme letos naredilo na poljih? Kot smo izvedeli, za zdaj ostajajo pri enaki napovedi le v Veliki Britaniji, ki pa ni več članica EU, da bodo imeli 25-odstotni upad pridelka žit. Tudi v Nemčiji so na začetku junija napovedovali, da se pridelovalcem žita obeta nižja letina. Zdaj, ko so prvi klasi ječmena zapustili njive, pa v TopAgrarju navajajo izjave predstavnikov Raiffeisna, ki pravijo, da bo lokalno ponekod res precej manj zaradi ujm, vendar pa so dolgotrajne nizke temperature ter dovolj padavin tam, kjer ni bilo vremenskih katastrof, zvišale pridelek. Na ravni Nemčije tako pričakujejo boljšo žetev kot lani, in sicer 42 milijonov ton žita in okoli 3,9 milijona ton ogrščice.

Slabe napovedi so na začetku junija objavili tudi v Franciji zaradi preobilja padavin, Rusijo je menda prizadel pozni sneg in poškodoval veliko polj. Tarnajo pa tudi v Bolgariji, Romuniji in Madžarski, ki pa jih je letos prizadela suša. Tem lahko verjamemo, da bodo pridelali manj, za druge države pa je bilo očitno bolj špekuliranje in poskus doseči zvišanje cen pred žetvijo in za žetev. In seveda je prav, da tudi kmetje kdaj špekulirajo, še bolje je, če pri tem tudi uspejo.

Slovenski pridelovalci žit so letos v boj za ceno poslali Zadružno zvezo Slovenije, Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije in Sindikat kmetov Slovenije. Osnovna utemeljitev ni bila nižji pridelek, pač pa Ukrajina z neverjetno nizko cenovno ponudbo in »Prva napoved lastne cene Kmetijskega inštituta Slovenije«. Ta kaže, da je strošek pridelave 256 EUR/tono brez spravila slame. Glede na te izračune in ker se ta čas napovedujejo cene na lanskoletni ravni, torej med 178 do 220 evrov za tono, so zahteve pridelovalcev logične. Med drugim tudi zato, ker je Evropska komisija lani julija Sloveniji na podlagi Uredbe 2023/1465 dodelila 1.234.202 evrov za nujno finančno pomoč, z dovoljenjem 200-% doplačila iz nacionalnega proračuna. Denar naj bi dobili kmetovalci v sektorjih, ki so jih prizadele ekonomske težave in ogrožajo sposobnost njihovega preživetja. Vsega skupaj naj bi kmetje tako dobili 3.702.606 evrov. V to so bili zajeti živinorejci, sadjarji in zelenjadarji, vinogradniki ter pridelovalci žit in oljnic. Temeljna razloga sta bila enormno zvišanje cen energije in kmetijskega repromateriala od jeseni 2021, s čimer so zajeli tako posledice vojne v Ukrajini kot kovidnega obdobja. Sledil je dogovor s kmetijskim ministrstvom julija 2023, in sicer da sredstva namenijo pridelovalcem pšenice. Kot smo že vajeni od te vlade, izvedbe ni bilo – denarja pridelovalci niso videli. Kmetijsko ministrstvo namreč ni pripravilo niti predloga pravnega akta za izplačilo konec avgusta 2023, nato pa je septembra ta denar preusmerilo v pomoč za odpravo premoženjske škode zaradi ujma na kmetijskih objektih. Po eni strani je logično, ker so tudi oni potrebovali pomoč. Žalostno pa je, da pridelovalni sektor, ki je vendarle pričakoval denar, ki je iz EU prišel s točno določenim namenom, tega do danes ni dobil. Očitno se naša vladajoča klika požvižga na vrednost besede. Bodimo realni, pri njih nič ne velja, niti dogovorjena beseda niti odločba Ustavnega sodišča (sodniške plače!).

Pridelovalci poljščin so se torej znašli v istem odpadnem košu z vinogradniki in sadjarji: posebej slednje narava z zmanjšanim pridelkom tepe že dve leti zapored. Živinorejcem za zdaj še nekako uspeva krpiti negativne rezultate, je pa vprašanje, kaj to pomeni za prihodnost kmetijstva in obdelanost krajine, če zanemarimo prehransko varnost. Tudi odprava obdavčitve subvencije za kmetovalce na OMD je bila, kot zdaj kaže, le predvolilna igra, ki naj bi prinesla kmečke glasove za vstop v evropski parlament kandidatoma Svobode, SDS in Levica. Tako je očitno, da ta vlada dela le zase in za ta trenutek, kajti prihodnosti ne gradijo nikjer in ne razmišljajo, kako bi našo malo, za zdaj še obdelano in lepo deželo, ohranili za tiste, ki so na začetku svoje poti, in predvsem v tako močnem položaju, da se bo lahko kosala tudi z večjimi državami. No, vsaj jaz tega ne vidim. Ali vidite vi?

Darinka Sebenik

Vsebina

- 2 SEJEM AGRA 2024 - tradicionalno sveži!
- 2 Zadružna zveza v roke mlajše generacije
- 3 Ukrepi za zaščito trte pred zlato trsno rumenico
- 3 Razvili novo aplikacijo Moja eKmetija
- 4 Trend v genetiki gre proti manjšim živalim
- 4 Novo v CBS
- 5 Trendi v genetiki za živinorejo
- 5 Rejci želijo zdrave in visoko proizvodne krave
- 6 Neprezimni dosevki
- 8 Z uvajanjem drevesno-pašne rabe do večje živosti gozdnih zemljišč
- 9 Tekočinski hidroponski sistemi
- 10 Mehanizacija za nagnjene terene
- 12 Rdeča pesa, nepogrešljiva vrtnina
- 13 Vedno bolj zanimiva pridelava lubenic in melon
- 14 »Natančna« analiza in poznavanje tal
- 15 Odporna EU 2030: odprta strateška avtonomija
- 16 Konj kot terapevt
- 17 Nega balkonskih rastlin
- 18 Kulinarika: Sadje shranimo v marmeladi, kompotu ...
- 19 Mleko v Sloveniji, Evropi in svetu
- 19 Odkupne cene govejega mesa
- 20 Kmetija Damjana Ločana, Topolšica pri Velenju

